

Vasikoiden pitkä vierihoito

DMV Ida Hirsjärvi
ida.hirsjarvi@emovet.fi / 050 431 7716
Emovet Oy / Vasikankasvatuksen ABC-hanke

HANKKEESTA

Ryhmähankkeen toteuttajat: Satafood Kehittämisyhdistys ry, Faba osk. ja Emovet sekä hankealueen maitotilat

Hankealue ja toteutusaika: Pohjois-Savo, 1.2.2024-30.4.2027

Rahoitus: Pohjois-Savon ELY-keskus: Euroopan maaseuturahasto

Hankkeella on kolme osa-aluetta. Ensimmäisessä osa-alueessa tavoitteena on kuvata vasikkamanagementin parhaat käytännöt. Toisessa osa-alueessa kartoitetaan ja testataan uusia suositeltavia tai hyödyllisiä toimintamalleja asiantuntijatiedon jakamiseen. Kolmannessa osapuolella lisätään ammattitaitoa ja tuotetaan alueelle uusi vasikkamanagementin toimintamalli.

Tuloksena osaamistasoa nostetaan ja eläinaineksen tuotannollinen potentiaali kasvaa. Tuottajien ammattitaito lisääntyy ja geneettinen potentiaali hyödynnetään tehokkaammin.

Tilat saavat käyttöönsä ohjeistusta ja toimintamalleja, jotka ovat hyödynnettävissä myös hankeajan jälkeen. Tilojen ammattitaito lisääntyy ja alueen maitotilojen valtakunnallinen kilpailukyky on parantunut.

Hankkeen toteutus

- Vasikkamanagementin parhaiden käytäntöjen kuvaaminen**
 - ohjeisto ja esitysalusta
- Tehokkaiden toimintamallien löytäminen tai kehittäminen**
 - esimerkit; kartoitukset, vierailut tai kyselyt
 - selvät kuvatut työprosessit
 - toimintamallien määrittely, pilotointi ja laajentaminen
- Asiantuntemuksen luominen**
 - asiantuntijapalvelut

MITÄ ON VIERIHOITO?

Vasikat viettävät aikuisten lehmien kanssa kauemmin kuin ensimmäiset elinpäivänsä

- perustuu luonnolliseen lajityypilliseen käyttäytymismalliin
 - emän tai muiden aikuisten nautojen käyttäytyminen
 - vasikoiden käyttäytyminen laumassa
 - vasikoiden vapaa (tai vapaampi) maidon saanti

Vierihoidon toteutustapoja on erilaisia

- kontakti aikuisiin nautoihin vapaasti tai rajoitetusti
 - oman elämän hoidossa
 - imettäjälehmien hoidossa
- maidonsaanti
 - vapaasti
 - rajoitetusti

UHKA VAI MAHDOLLISUUS?

PLUSSAT

- Parempi vasta-aineiden imeytyminen
- Vasikkakuolleisuuden pieneneminen
- Nälän tyydyttäminen riittävällä määrällä oikean lämpöistä ja koostumuksista juomaa
- "Lohtutissi" toimii myös silloin, kun vasikka uhkaa sairastua
- Vasikoiden parempi ja nopeampi kasvu juottokaudella
- Aikaisempi sukukypsyys
- Parempi ensikkotuotos
- Parempi stressinsietokyky
- Laumassa lajityypillisten käytösmallien oppiminen
- Luonnollisen käyttäytymistarpeen tyydyttäminen
- Hyvinvointi paranee

KYSYMYKSET

- Tarttuvat taudit
- Vieroitus juotolta
- Välitysvasikat
- Investoinnit tiloihin
- Suhde ja luotto ihmiseen voi kärsiä
- Tuotosseuranta
- Talouskustannukset
- Robotin väkirehumäärän automatisointi lypsetyn maidon määrän mukaan
- Emän heruminen lypsylaitteistolle
- Työturvallisuus

HUOMIOITAVAA VIERIHOIDON ALOITUKSESSA

Tilaa tarvitaan enemmän

- poikimakarsinat
- väljyyttä lypsyosastoon, jos vasikat vapaasti lehmien mukana

Hygienia ja kuivitus oltava huolellista

- vasikat ovat vastaanottavaisempia aikuisten kantamille taudeille
- kuivikkeen valinta?

Liikkumisen hallinta

- reuhygienia
- turvallisuus

VIEROITUS MAITOJUOTOLTA JA EROTUS EMÄSTÄ

Tavoite on, että kasvu ei notkahda ja vieroitus ei heikennä hyvinvointia

Vasikan on syötävä riittävästi väki- ja korsirehua ennen vieroitusta

- yksilöllinen vieroitusaikataulu rehunkulutukseen perustuen
- 10-12 viikkoa?

Kaksivaiheinen vieroitus on suotavaa stressin vähentämiseksi

- maitojuoton loppuminen
- sosiaalinen erotus

IMETTÄVÄN EMÄN TUOTOS

Vierihoidokauden jälkeen tuotos palautuu odotusmäärään parissa päivässä - viikossa, kun lypsy on onnistunut myös vierihoidon aikana

- oleellisessa osassa on saada stressitön kokemus imetyksen alusta saakka
- cuddle box, vasikka lypsyllä mukana
- utareterveys?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Satafood

faba

emovet

Kiitos!

